

OMSLAG

Het heiligenboek

Gregorius van Nazianze. De heilige theoloog *Tom Zwaenepoel*

Informatie over het leven van Gregorius vinden we in zijn gedeeltelijk autobiografische geschriften. Geboren wordt hij in 329 nabij Nazianze, in Cappadocië in het huidige Turkije, uit een welgestelde aristocratenfamilie. Zijn ouders zijn Nonna en Gregorius van Nazianze de Oudere. De buitengewoon begaafde jongen bezoekt de beroemdste scholen van zijn tijd. Eerst vertoef hij in Caesarea (Cappadocië), waar hij vriendschap sluit met Basilius de Grote. Dan verblijft hij in Alexandrië en Athene, waar hij opnieuw Basilius ontmoet. Hij trekt zich terug in de eenzaamheid en leidt als kluizenaar een streng kloosterleven. In 360 wordt hij gedoopt en twee jaar later tot priester gewijd. Hoewel Gregorius grote verantwoordelijkheden schuwt, vraagt Basilius hem het bisdom Sasima te leiden. Weschrijven het jaar 371. Als gevolg van meerdere moeilijkheden neemt hij dit bisdom echter nooit in bezit en blijft hij in Nazianze. Het verzet van andere bisschoppen belet hem zijn wil door te zetten. Na de dood van zijn vader in 374 volgt Gregorius hem op als bisschop van Nazianze (dat kon toen nog). Hij neemt de lei-

ding van een kleine gemeenschap van Constantinopel over (379) en wordt aangesteld tot bisschop van Constantinopel (381). Wanneer zijn vijanden deze keuze aanvechten, neemt Gregorius twee jaar later ontslag. Verbitterd en ontgoocheld keert hij terug naar Nazianze, waar hij nog twee jaar lang actief is als zielzorger. Jarenlang doorstaat hij een pijnlijke ziekte. Gregorius sterft in 390. Gregorius van Nazianze geldt als een van de grote theologen van de Kerk en behoort met Athanasius de Grote van Alexandrië, Basilius de Grote en Johannes Chrysostomus tot de kerkvaders van de Grieks-orthodoxe Kerk. Gregorius schrijft bijna 18.000 verzen. Bewaard bleven 45 van zijn preken, 243 brieven en 407 dogmatische en morele verzen. In zijn geschriften verwerkt hij niet alleen dogmatische thema's zoals de heilige Drie-eenheid, hij onderwijst ook in de christelijke naastenliefde en het gebed. Met scherp verstand, uitstekende retoriek en diepe liefde voor God ijvert hij voor de eenheid van de Kerk. Hij kent een groot geloof en verdedigt dit ook. Omdat filosofische en geestelijke meditaties hem fascineren, voelt

hij zich aangetrokken tot het monastieke leven. Hij vlucht voor hoge ambten met verantwoordelijkheidszin en zoekt de eenzaamheid op. In gehoorzaamheid tegenover de Kerk en met het oog op de pastorale noden van zijn tijd is hij toch bereid om zijn eigen wensen en plannen opzij te zetten en zich te schikken naar Gods wens. Theologie hoeft niet van tevoren moeilijk en wereldvreemd zijn. Met zijn diepzinnige woorden brengt Gregorius, patroonheilige van de dichters, ons nader bij God en vraagt hij aan zijn toehoorder 'Onze Vader' niet te vergeten: „Men moet zich vaker aan God herinneren dan men ademt”, vraagt hij ons (Oratio 27, 4). Hij huivert voor hypocrisie: „Laat eerst de wijsheid met jezelf praten en leer ze dan anderen aan” (Oratio II, 71). Zijn pleidooi voor de rechten van de medemens wordt onder meer zichtbaar in zijn Oratio 14, 26: „Ben je gezond en rijk, verlicht dan de nood van de zieke en noodlijdende mens. Ben je zelf niet gevallen, help dan wie gevallen is en in benarde omstandigheden leeft. Ben je blij, sta dan de troosteloze mens bij. Ben je met goederen gezegend, heb dan

medelijden met wie in het ongeluk smacht!” In zijn Zestiende Toespraak spreekt hij tot zijn vader, die gezwegen heeft naar aanleiding van een zware hagelbui. Hij vergelijkt de 'welbespraakte' met de 'wijze': „De eerste brengt geen groter nut dan de laatste. De welbespraakte bezorgt wel enig plezier, gaat dan echter weg en verdwijnt gelijktijdig met de lucht die hij in beweging heeft gezet. Dit is zijn hele prestatie. Begerige oren streelt hij met mooie zinnen. De wijze echter dringt in de ziel door. Opent hij zijn mond, dan is hij vol van de geest. Hij groeit boven zichzelf uit. En al weinig woorden brengen overvloedige oogst.”

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

28 februari, 9 uur, Braambos via VRT één (herhaling omstreeks 23 uur via Canvas). Na een snedig overzicht van de actualiteit op het snijpunt van samenleving en spiritualiteit in *Close-up* de tweede aflevering van *De Jezustrilogie*. De Nederlandse professor Martin Brinkman is geboeid door de niet-westerse Jezus. Hij vraagt zich af hoe je over Jezus praat in landen waar de meerderheid islamiet, hindoe, boeddhist, sjamanist of taoïst is. En wij hier in het Westen, hoe overbruggen wij de afstand tussen de context waarin Jezus leefde en onze tijd? In *Open venster* ten slotte een rondetafelgesprek over *Christenen en economie*, dit naar aanleiding van de financieel-economische crisis. Deelnemers zijn de professoren Marc De Clercq (UGent) en Wim Moesens (K.U. Leuven) en Ruddy Pareyns, priester van het bisdom Limburg en actief in de christelijke arbeidersbeweging.

De vrome kudde

Hond Ingezonden door René

Een man probeert zijn hond te verkopen aan de buurman.

– Het is echt een geweldige hond. Hij kan praten en ik vraag er maar 100 euro voor.

Zegt de buurman:

– Een pratende hond? Daar geloof ik geen snars van!

Zegt de hond:

– Alstublieft, mijnheer, koop me. Ik kan van alles en mijn baasje is niet goed voor mij. Nooit gaat hij met me wandelen!

Waarop de verblufte man tegen zijn buur:

– Het is toch waar dat jouw hond praat! Waarom vraag je er maar 100 euro voor? Je zou veel meer kunnen krijgen...

Antwoordt de man:

– Omdat ik het beu ben! Hij blijft constant liegen!

Zeemacht Ingezonden door René

Een jongeman wil een baan bij de zeemacht. Daar krijgt hij te horen:

– En kunt u zwemmen?

Waarop de jongen verbaasd:

– Waarom, zijn er dan geen boten meer?

Uitgeverij Jacques Gilliéron bvba
Antwerpen Telefoon (03)658.91.53 - 658.00.53

Zweedse kruiswoordpuzzel.

Méer van deze Zweedse puzzels vindt u in de volgende Vlaamse puzzeltijdschriften van 'De Puzzelaar' t.w. De Stad Stockholm en De Viking.

Bij uw dagbladhandelaar verkrijgbaar.

Oplossing van de puzzel van vorige week: GRAANSILO

ramp-spoedig	spion	het Romeinse Rijk	Spaanse dans	lidwoord	zenuwcel
huisvesting	bloedgever		schippersboom	echtgenoot	
→	↓	↓	↓	↓	↓
mensaap					lokspijs
tip	1				
→			tweetenige luiaard	5	8
gemeen persoon			6		slede
					kleur
			romp		2
aarden vaasje			bol-gewas		3
→	op dit moment pausenaam	↓	gevangenis	vreemde munt	duinvallei
pers. vnv.	↓		↓	↓	↓
kostbaar voorwerp	9				reeks
→			opdracht		↓
alge			voorkeur		windstille zijde v.e. schip
bordspel			4		→

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.